

961109-2

Patočka ve své nikdy nezveřejněné a dnes začátku zbavené poválečné studii „Věčnost a dějinnost“ (6647, s. 123) klade následující otázku: „Ale není právě zvláštním rysem vši mravní problematiky, že k ní náleží *bolest* otázky po vlastním životě, po smyslu *vlastního* bytí, nikoli po povaze zákonů či hodnot v empyreu?“ Nechme nyní stranou kontext (jinak ovšem důležitý, protože Patočka tu formuluje námitky jak proti Rádlovi, tak proti Schelerovi bohužel bez náležitého porozumění a vůbec bez pečlivého výkladu s doložením hlavních tezí) a soustředme se na jediný aspekt, spočívající v tom, že otázka „po smyslu vlastního bytí“ je podle Patočky „bolestná“, že otázka sama je bolestí. Můžeme se tázat: kdy vlastně začala či začíná otázka po smyslu vlastního života člověka resp. lidí „bolet“? V době helenismu šlo přece o zcela jinou otázku, totiž o otázku „spásy“, záchrany. Otázka po smyslu vlastního života a touha po tomto smyslu by proto mohla být považována za bolestnou právě proto, že by mohla představovat pouhou náhražku otázky po spáse a touhy po spáse. Moderní člověk považuje otázku po spáse za nemoderní, zastaralou, překonanou, protože se cítí být povznesen nad její prostoduchost a primitivnost. TA EMPYRA – zápalná oběť, EMPYROS – na ohni (dělaný, připravovaný) EMPYREUM – snad pobyt v ohni, bytí v ohni, procházení ohněm (?)

(Písek, 961109-2.)